

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-597/2016-7

Датум: 09. септембар 2016. године

Београд

Председник Комисије за заштиту конкуренције, на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), члана 192. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“, бр. 30/10) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“, број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-597/2016-1, коју је 17. августа 2016. године поднело привредно друштво „ZF Friedrichshafen“ АГ, са седиштем на адреси Graf-von-Soden-Platz 1, 88046 Friedrichshafen, Немачка, преко пуномоћника адвоката Срђане Петронијевић, из адвокатске канцеларије „Моравчевић Војновић и Партнери“, Добрачина бр. 15, Београд, дана 09. септембра 2016. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје успостављањем заједничке контроле од стране привредног друштва „ZF Friedrichshafen“ АГ, са седиштем на адреси Graf-von-Soden-Platz 1, 88046 Friedrichshafen, Немачка, матични број HRB 630206, и физичког лица Конрада Крафта (Konrad Crafft), Fildenstrasse 17, 88048 Friedrichshafen, Немачка, над привредним друштвом „doubleSlash Net-Business“ GmbH, са седиштем на адреси Otto-Lilienthal-Str. 2, 88046 Friedrichshafen, Немачка, матични број HRB 631718, преузимањем 40% удела у привредном друштву „doubleSlash Net-Business“ од стране привредног друштва „ZF Friedrichshafen“, од физичког лица Конрада Крафта, до сада јединог члана, који задржава 60% удела.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве уплатио 3.081.345,00 (тримилionaосамдесетједнухиљадустотинечетрдесетпет) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције, отворен код Управе за трезор Министарства финансија Републике Србије, што одговара прописаном износу таксе за издавање решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво „ZF Friedrichshafen“ AG, са седиштем на адреси Graf-von-Soden-Platz 1, 88046 Friedrichshafen, Немачка, матични број HRB 630206 (даље у тексту: подносилац пријаве или „ZF Friedrichshafen“), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (даље у тексту: Комисија), 17. августа 2016. године, преко пуномоћника адвоката Срђане Петронијевић, из адвокатске канцеларије „Моравчевић Војновић и Партнери“, Добрачина бр. 15, Београд, пријаву концентрације број 6/0-02-597/2016-1. Подносилац пријаве је 19. августа и 30. августа 2016. године доставио допуне пријаве.

Увидом у достављену документацију, Комисија је утврдила да је поднета пријава потпуна и у складу са чланом 3. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 5/16), чиме су испуњени услови за поступање Комисије у поступку испитивања пријављене концентрације. Саставни део пријаве концентрације чини и доказ о извршеној уплати, којим се потврђује да је уплаћен прописани износ за издавање акта Комисије, што је утврђено у ставу II диспозитива.

На основу члана 45. Закона о заштити конкуренције (даље у тексту: Закон), подносилац пријаве је поднео Комисији захтев за заштиту одређених података садржаних у пријави концентрације. Садржину захтева представља спецификација података и информација чија се заштита тражи, као и образложење разлога за постављање таквог захтева. Комисија је усвојила поднети захтев и 1. септембра 2016. године донела Закључак о заштити података број 6/0-02-597/2016-5.

1. Учесници у концентрацији

Подносилац пријаве, привредно друштво „ZF Friedrichshafen“ послује као матично друштво „ZF“ групације, која развија, производи и дистрибуира техничке производе и системе за израду возила, машина и апарата, посебно за шасије и погонске линије, привредна (комерцијална) возила и индустријску технологију, пружа инжењерске услуге и бави се пословима повезаним са наведеним делатностима.

Друштва из групације „ZF“ развијају, производе и врше дистрибуцију техничких производа и система за израду возила, машина и уређаја, конкретно за шасије и погонске склопове, намењених комерцијалним возилима и индустријској технологији, и пружају услуге и изводе све радове у вези са наведеним. Асортиман њихових производа обухвата мењаче, управљаче, осовине, квачила, пригушиваче, компоненте шасије и системе за активну и пасивну безбедносну технологију за примену у возилима и друге сродне компоненте. Делатности ове групе се односе на пословање у различитим секторима: 1) технологија за аутомобилске погонске системе; 2) технологија за аутомобилске шасијске системе, 3) технологија за комерцијална возила, 4) индустријска технологија, 5) технологија активне и пасивне безбедности, и 6) е-мобилност. Поред тога, групација има засебну пословну јединицу – „ZF Services“ (услуге), за тржиште резервних делова, која послује робним маркама делова Lemförder, Voge и ZF.

Чланови друштва „ZF Friedrichshafen“ су фондација „Zeppelin Foundation“, са седиштем у Фридрихсхафену (93,8% акција), којом управља град Фридрихсхафен као општинским фондом, и фондација Dr. Jürgen и Irmgard Ulderup из места Lemförde,

такође непрофитна фондација (6,2% акција). „ZF“ група нема повезаних друштава у Србији, али је на овом тржишту остварило приходе продајом својих производа у износу [...] ¹.

Спровођењем пријављене концентрације, подносилац пријаве ће стећи заједничку контролу над друштвом „doubleSlash Net-Business“ GmbH, са седиштем на адреси Otto-Lilienthal-Str. 2, 88046 Friedrichshafen, Немачка, матични број HRB 631718, са досадашњим власником физичким лицем Конрадом Крафтом (Konrad Crafft), Fildenstrasse 17, 88048 Friedrichshafen, Немачка, [...]. Друштво „doubleSlash Net-Business“ нема повезаних друштава, као ни повезана друштва у Србији, а не остварује ни приходе од продаје на тржишту Србије. Физичко лице Конрад Крафт нема контролно учешће ни у једном другом друштву, осим у друштву „doubleSlash Net-Business“.

Циљно друштво, основано 1999. године, бави се израдом савремених ИТ пројеката за средња привредна друштва и за међународне корпорације, као једно од водећих пружалаца ИТ услуга на тржишту Немачке, специјализовано за иновативна софтверска решења и за дигитализацију пословних процеса у продаји, маркетингу и пружању услуга. Друштво користи „интелигентне“ технологије које би повезало људе и уређаје, односно машине, стварајући нови модел пословања. Основни облици пословања овог друштва на ИТ тржишту су:

- развој и продаја софтвера, превасходно услуге дизајна, изградње и одржавања софтвера;
- саветодавне ИТ услуге (ИТ консалтинг);
- радионице и тренинзи у вези са ИТ услугама;
- пословни ИТ модул обављања делатности;
- дигитализација пословних процеса (дигитална трансформација друштава); и
- интернет интелигентних уређаја (енг. *Internet of Things*) – аутоматизација физичких окружења повезивањем уређаја на интернет, у циљу стварања „паметних“ окружења.

У вези са наведеним облицима пословања, друштво „doubleSlash Net-Business“ првенствено обезбеђује тзв. позадинска решења, тј. онај део софтверских решења који је углавном сакривен од корисника, али који контролише процесе управљања подацима у позадини. Услуге које у том смислу пружа ово друштво су управљање подацима, е-мобилност, умрежавање возила, безбедносна технологија, лиценцирање и продаја сопственог ИТ производа (пословног облака) – „calvaDrive“.

2. Опис концентрације и акт о концентрацији

Пријављена концентрација настаје успостављањем заједничке контроле од стране привредног друштва „ZF Friedrichshafen“ и физичког лица Конрада Крафта, над привредним друштвом „doubleSlash Net-Business“ GmbH, које је до сада било под искључивом контролом физичког лица Конрада Крафта. Подносилац пријаве ће од физичког лица Конрада Крафта купити 40% удела у циљном друштву, а Конрад Крафт, досадашњи једини члан, задржаће 60% удела. На тај начин ће се појединачна контрола

---

¹ Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

над циљним друштвом променити у заједничку контролу, коју ће вршити подносилац пријаве и физичко лице Конрад Крафт, јер ће подносилац пријаве имати право вета у погледу стратешких комерцијалних одлука, за чије усвајање је потребна [...].

Као акт о концентрацији, приложен је уговор о куповини удела и о преносу удела, закључен 15. августа 2016. године.

3. Испуњеност услова за подношење пријаве

Комисија је закључила да пријављена трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 3. Закона. На основу достављених података о висини укупних прихода које су сви учесници у концентрацији остварили на светском тржишту и тржишту Републике Србије у 2015. години, Комисија је утврдила да су учесници у концентрацији имали обавезу да пријаве концентрацију, јер је укупан приход учесника у концентрацији у 2015. години вишеструко већи од износа који су прописани чланом 61. Закона, као услова за пријаву концентрације. Комисија је утврдила да је пријава концентрације благовремена, јер је поднета у складу са чланом 63. став 1. Закона.

4. Релевантно тржиште

Комисија је утврдила релевантно тржиште у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Полазећи од производа које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене, као релевантна тржишта производа одређена су два тржишта:

- тржиште ИТ услуга, и
- тржиште ИТ софтвера.

Комисија је на тај начин делимично уважила дефиницију коју је предложио подносилац пријаве, наводећи да се релевантно тржиште производа састоји од софтверских услуга и услуга ИТ консалтинга и софтверских решења са фокусом на услуге у области „интернета ствари“ (интернета интелигентних уређаја) и дигитализацију. Подносилац пријаве указује на праксу ЕУ приликом дефинисања тржишта у ИТ сектору и на поделу тржишта ИТ услуга према функционалности услуга и према индустријском сегменту / сегменту купаца. На основу те праксе, према мишљењу подносиоца пријаве, пословне активности циљног друштва у области консалтинга и израде концепта („дизајн и израда“) се могу сврстати у тржиште ИТ консалтинга и у тржиште имплементације (развој и интеграција), док активности у вези са дигитализацијом и интернетом интелигентних уређаја представљају релативно ново тржиште широм ИТ сектора. Због тога подносилац пријаве сматра да дефиниција тржишта може остати отворена, посебно зато што концентрација не утиче на конкуренцију.

Комисија је међутим пошла од своје досадашње праксе у сличним случајевима (решења бр. 6/0-02-465/2013-9, од 9. септембра из 2013. године, бр. 6/0-02- 665/2015-3, од 22. септембра 2015. године, бр. 6/0-02-134/2016-8, од 24. фебруара 2016. године), и

од поделе ИТ тржишта у Републици Србији на три сегмента: тржиште ИТ опреме, тржиште ИТ услуга и тржиште софтвера. Имајући у виду делатност циљног друштва и својства и намену услуга које оно пружа, Комисија налази да би дефинисање релевантног тржишта производа као целокупно тржиште ИТ индустрије било прешироко у конкретном случају, јер оно обухвата и производњу компјутера и периферних уређаја и др., чиме се циљно друштво не бави. За оцену ефеката концентрације је довољно одредити два наведена релевантна тржишта, без потребе да се дефинишу ужа тржишта, јер такво дефинисање није од утицаја на оцену ефеката концентрације, будући да њено спровођење у сваком случају не нарушава конкуренцију.

ИТ услуге које пружа циљно друштво (саветодавне ИТ услуге, радионице и тренинзи, пословни ИТ модул обављања делатности, дигитализација пословних процеса, интернет интелигентних уређаја), обухватају спектар услуга према чијој функционалности се врши подела тржишта ИТ услуга: 1) одржавање хардвера, 2) одржавање софтвера и подршка, 3) саветодавне услуге (консалтинг), 4) имплементација (развој и интеграција), 5) екстерно ангажовање пружања ИТ услуга (outsourcing), 6) екстерно ангажовање за пословне процесе, 7) едукација и тренинг. Циљно друштво пружа већину од наведених услуга, па даља подела тржишта ИТ услуга није неопходна, јер су све активности циљног друштва међусобно повезане, односно комплементарне, и могу се посматрати у конкретном случају као јединствено тржиште ИТ услуга.

На тржишту ИТ софтвера, које обухвата развој, продају, изнајмљивање или наплаћивање накнаде за коришћење софтвера или софтверских лиценци, циљно друштво је активно као продавац сопствених софтверских решења који се односе нпр. на управљање подацима, е-мобилност, умрежавање возила, безбедносну технологију, лиценцирање и продају пословног облака „*calvaDrive*“. Комисија сматра да за потребе оцене предметне концентрације тржиште софтвера није потребно даље делити, с обиром на концентрација не утиче на конкуренцију у Републици Србији.

Релевантно географско тржиште је одређено као тржиште Републике Србије, што је у складу са чланом 2. Закона и са праксом Комисије да оцењује утицај концентрације на конкуренцију на тржишту Републике Србије, иако је подносилац пријаве предложио да се релевантно тржиште дефинише као тржиште Европског економског простора или као светско тржиште.

5. Оцена ефеката концентрације

Приликом испитивања ефеката пријављене концентрације на конкуренцију, Комисија је, на основу доступних података и података које јој је доставио подносилац пријаве, закључила да концентрација неће утицати на промену тржишне структуре и на конкуренцију у Републици Србији, јер се ради о концентрацији чији ефекти се не испољавају на тржишту Републике Србије. Подносилац пријаве и циљно друштво не послују и нису ни на који начин присутни на дефинисаним релевантним тржиштима производа у Републици Србији, због чега нема хоризонталног и вертикалног преклапања активности учесника у концентрацији на овим тржиштима.

У складу са наведеним, Комисија је утврдила да је концентрација дозвољена у смислу члана 19. Закона и да неће значајно ограничити, нарушити или спречити

конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, због чега је одлучено као у ставу I диспозитива.

Одлука у ставу II донета је применом члана 65. став 5. Закона, као и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана достављања решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић